

Commissiedebat

Digitale Infrastructuur en Economie

Inbreng Interprovinciaal Overleg

Woensdag 22 maart vergadert de Kamer met de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Digitale Zaken over het onderwerp Digitale Infrastructuur en Economie. Vanuit de provincies geven wij graag het volgende mee.

Samenwerking essentieel om digitalisering ondernemers te versnellen

De provincies kunnen zich goed vinden in de hoofdlijnen van de [Strategie Digitale Economie](#) waarmee het kabinet zich richt op het realiseren van een weerbare en welvarende digitale economie. Digitalisering biedt veel kansen voor ondernemers, die met behulp van digitale technologieën vernieuwende producten en diensten kunnen ontwikkelen. Provincies zijn het met het kabinet eens dat digitalisering kan worden gezien als *drijvende kracht* achter een productieve en toekomstbestendige Nederlandse economie. Zij vinden het belangrijk dat ondernemers de kansen van digitalisering kunnen verzilveren en faciliteren dit in de regio. Provincies staan dichtbij ondernemers en hebben veel kennis en expertise van wat er in de regio nodig is.

Het succes van de digitaliseringsopgave is mede afhankelijk van publiek-private samenwerking. Zo werken provincies op constructieve wijze samen met het Rijk, gemeenten, de ROM's en het bedrijfsleven om ondernemers zo goed mogelijk in staat te stellen om te digitaliseren. Provincies maken zich sterk voor deze samenwerking.

Bouw gericht voort op bestaande succesvolle initiatieven in de regio

Er zijn heel veel landelijke en regionale publiek-private initiatieven die zich richten op digitalisering in het MKB. Provincies hebben meegewerkt aan een inventarisatie hiervan – de zogenoemde regioscan digitalisering – met als doel om de samenhang en samenwerking tussen de initiatieven te verbeteren en inzichtelijk te maken waar kansen in de regio liggen. Uit deze inventarisatie, die op een later moment met de Kamer gedeeld zal worden, blijkt dat initiatieven veelal zijn gebouwd op regionale netwerken en infrastructuur, waarbij uiteindelijk circa een kwart van de ondernemers in het MKB wordt bereikt. Het is aan te bevelen om voort te bouwen op het bestaande aanbod en dit in Rijk-regio verband zoveel mogelijk met elkaar te verbinden. Dit betekent tegelijkertijd dat er selectiever moet worden gekeken naar de steun voor nieuwe en voor tijdelijke initiatieven. Dit maakt het aanbod inzichtelijker en draagt zo bij aan een betere toegang voor ondernemers tot de juiste ondersteuning.

Behoud landsdekkend stelsel digitale werkplaatsen voor MKB

Digitale werkplaatsen zijn een succesvol regionaal initiatief waar ondernemers geholpen worden met een grote verscheidenheid aan digitaliseringsvraagstukken. Op dit moment kunnen ondernemers hiervoor in heel Nederland op twintig plekken terecht. Digitale werkplaatsen zijn niet alleen belangrijk voor ondernemers maar ook voor het onderwijs. Studenten worden ingezet om de ondernemers te helpen en doen hiermee belangrijke praktijkkennis op. In augustus 2022 heeft [Katapult](#) cijfers gepubliceerd die laten zien dat de digitale werkplaatsen sterk groeien en succesvol zijn in het oplossen van digitaliseringsvraagstukken van ondernemers. De werkplaatsen bereiken substantieel meer ondernemers ten opzichte van vorig jaar zonder aan kwaliteit in te boeten. Zo vormen de werkplaatsen een belangrijke spil in het netwerk van publiek-private initiatieven die zich richten op digitalisering in het MKB. Een nadere evaluatie door het ministerie van EZK moet nog plaatsvinden, maar ondertussen dreigt de continuering van de digitale werkplaatsen tussen wal en schip te vallen. De provincies maken zich hier grote zorgen om.

Het Rijk heeft een aanjaagfunctie en financiert de werkplaatsen, samen met de regio, op dit moment nog voor een periode van drie jaar, vanuit het idee dat de werkplaatsen daarna op eigen benen kunnen staan. Deze periode loopt voor veel werkplaatsen binnenkort af. Ondanks de successen die geboekt zijn, zijn de werkplaatsen nog niet zo ver dat zij geheel zelfstandig kunnen voortbestaan. Gezien de cruciale bijdrage die de digitale werkplaatsen leveren aan de digitale transitie van het MKB in de regio, willen de provincies voorkomen dat het *landsdekkende* stelsel van digitale werkplaatsen verdwijnt. Provincies willen samen met het Rijk zorgen dat dit niet gebeurt. Randvoorwaardelijk daarvoor is dat het Rijk de financiële ondersteuning voor nog eens drie jaar verlengt. Bovendien ontnemen we in deze tijden van grote arbeidsmarktkrapte juist ook op het terrein van digitalisering, een praktische leerschool voor studenten. Ook daarom is een tweede ronde van cofinanciering van cruciaal belang.

- *Zorg dat het landsdekkende stelsel van digitale werkplaatsen blijft bestaan, door de financiële ondersteuning voor een periode van drie jaar te verlengen.*
- *Maak samen met de minister van OCW, provincies en andere regionale partijen een plan van aanpak zodat het landsdekkende stelsel hierna ook kan blijven voortbestaan.*

Sterke digitale infrastructuur randvoorwaarde voor digitale transitie

Een sterke digitale economie kan alleen bestaan als aan de randvoorwaarde van een stevige digitale infrastructuur wordt voldaan, en snel internet overal in Nederland beschikbaar is. Een visie op de digitale infrastructuur, die de minister in 2023 naar de Kamer wil sturen, legt daarvoor de basis. In deze visie moet duidelijk worden welke ambities het Rijk heeft met betrekking tot de lokale inpassing in het land, waaronder de inpassing van datacenters. Voor de lokale inpassing van de voorzieningen die nodig zijn voor een robuuste digitale infrastructuur, moet een integraal afwegingskader worden opgesteld met vestigingsvoorwaarden. Het gaat dan om randvoorwaarden zoals impact op de omgeving, multifunctioneel ruimtegebruik, energie en water. Dit afwegingskader moet in nauwe afstemming met medeoverheden worden opgesteld, vanuit hun specifieke verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke inpassing en hun reeds jaren opgedane expertise.

Wij hebben zorgen over de uitvoerbaarheid van het [Ontwerpbesluit hyperscale datacenters](#) dat vorig jaar naar de Kamer is gestuurd en daarna voor internetconsultatie is aangeboden. Zo is nog onduidelijk of medeoverheden over informatie kunnen beschikken over aansluitvermogen om vergunningen te kunnen weigeren.

Provincies hebben zich in de afgelopen jaren volop ingezet om de digitale bereikbaarheid, in de vorm van glasvezel, ook in de buitengebieden te realiseren en daarbij goede resultaten geboekt. Uit onderzoek van [Dialogic](#) blijkt echter dat nog aanvullende overheidsinterventie noodzakelijk is voor de restopgave van 19.000 adressen in de buitengebieden zonder vast snel internet. De provincies zijn blij dat uit de strategie digitale economie blijkt dat het Rijk zich over deze restopgave zal buigen, en gaan er vanuit dat daarmee ook eindelijk daadwerkelijk een oplossing gevonden wordt voor deze resterende adressen. Ze vragen daarbij wel om ook de reeds gedane investeringen door provincies in ogenschouw te nemen.

- *Schrijf de visie op de digitale infrastructuur in samenwerking met medeoverheden.*
- *Werk in de visie op de digitale infrastructuur een integraal afwegingskader met vestigingsvoorwaarden uit voor lokale inpassing (waaronder datacenters). Laat deze criteria, getoetst op uitvoerbaarheid, leidend zijn voor landelijke regelgeving.*
- *Welke concrete acties voorziet het Rijk om de restopgave van 19.000 adressen in de buitengebieden zonder vast snel internet op te pakken?*